

PROFESSORILIITTO
PROFESSORSFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

PALKKASELVITYKSET 2017

TYÖNANTAJASELVITYS

PALKKAKYSELY JÄSENILLE

RAPORTTI HUHTIKUU 2018

FOCUS MASTER OY

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	3
1. AINEISTON KUVAUS	5
2. TYÖNANTAJASELVITYS	6
2.1. Professorien lukumäärät.....	6
2.2. Määräaikaisten professorien osuus yliopistoittain	8
2.3. Kokonaispalkka syyskuussa 2017 ja palkkojen muutos.....	9
2.4. Yliopistokohtaiset palkat.....	11
2.5. Kokonaispalkan muodostuminen ja esimiespalkkion kehittyminen.....	14
2.6. Vaati- ja henki-tasot yliopistoittain.....	15
2.7. Professorien sijoittuminen vaati- ja henki-tasoille	19
2.8. Naisten ja miesten välisten palkkaerojen tarkastelua yliopistoissa	20
2.9. Professorien palkat tutkimuslaitoksissa	22
3. PALKKAKYSELY JÄSENILLE	23
3.1. Vastaajaprofiili	23
3.2. Palkka syyskuussa 2017	26
3.3. Vastaajaryhmien välisiä vertailuja.....	28
3.4. Muut korvaukset ja palkkiot	31
3.5. Palkkojen muutos yliopistoittain.....	32
3.6. Naisten ja miesten välinen palkkaero	33
3.7. Professorien sivutulot	35
3.8. Liiton tärkeimmät tehtävät.....	35

Unigrafia | Helsinki 2018

Professoriliitto | Rautatieäisenkatu 6 | 00530 Helsinki | Puh. (09) 4250 700 | www.professoriliitto.fi

Focus Master Oy | PL 558 | 33101 TAMPERE | Puh. (03) 2236 258 | Faksi (03) 2236 257 | info@focusmaster.fi | www.focusmaster.fi

JOHDANTO

Professoriliitto on tehnyt kaksi palkkaselvitystä professoreiden palkoista. Työnantajaselvitys on saatu yliopistojen yliopistolain tarkoittamien professoreiden syyskuun 2017 palkoista. Myös tutkimuslaitosten professoreiden palkoista tehtiin palkkaselvitys työnantajakyselynä. Työssä oleville liiton jäsenille tehtiin palkkakysely syyskuussa 2017 Focus Master Oy:n toimitusjohtaja Yrjö Lauhan toimesta.

Kokoaikaisten professoreiden lukumäärä edelleen vähenee

Kokoaikaisten professoreiden lukumäärä on yliopistoissa pienentynyt kahdeksana vuotena peräkkäin. Marraskuusta 2009 syyskuuhun 2017 kokoaikaisten professoreiden lukumäärä on vähentynyt 399 professorilla (16,6 %) lukumäärän olleessa viime vuonna 1999. Osa-aikaisten professoreiden lukumäärä on lisääntynyt vuosien 2009–2016 aikana tasaisesti. Syyskuusta 2016 syyskuuhun 2017 välisenä aikana osa-aikaisten professoreiden määrä on kuitenkin vähentynyt 15,6 % lukumäärän ollessa viime vuonna 336. Määräaikaisten professoreiden osuus laski vuoden aikana 19 %:sta 17 %:iin. Vaihteluväli on tiedeyliopistojen osalta 0 - 24 %. Taideyliopistossa määräaikaista professoreita oli 72 % koko professorikunnasta.

Professoreiden palkkakehitys heikkoa

Professoreiden palkkakehitys on ollut neljän viimeisen vuoden aikana heikkoa. Kilpailukyky sopimukseen pohjautuvien yliopistojen työehtosopimuksen sekä valtion virka- ja työehtosopimuksen mukaan kenenkään palkkoja ei koroteta yleiskorotuksella ajalla 1.2.2017 - 31.1.2018. Työnantajaselvityksen mukaan kaikkien professoreiden kokonaispalkka nousi 0,3 % syyskuusta 2016 syyskuuhun 2017. Professoreiden kokonaispalkka oli työnantajaselvityksen mukaan syyskuussa 2017 vakinaisilla professoreilla 7.075 euroa ja määräaikailla 6.518 euroa. Professoreiden osalta keskimääräinen kokonaispalkka oli 6.983 euroa.

Yliopistoissa työskentelevien professoreiden vaati-keskiarvo nousi hieman 8,74>8,78, mutta sitä vastoin henki-keskiarvo laski 6,12>6,11. Jäsenkyselyn mukaan professoreiden palkka nousi keskimäärin 0,3 %. Tilastojen valossa näyttää edelleen siltä, että yliopistot palkkaavat eläköityvien professoreiden tilalle uusia professoreita alemmille vaati- ja henkitasoille. Professorin vakinaistamispolkujen käyttöönottamisella on ollut vaikutusta professoreiden määrän vähenemiseen ja palkkakehitykseen. Tutkimuslaitoksissa työskentelevien professoreiden palkka oli keskimäärin 6.546 euroa ja se nousi 3,8 % edelliseen vuoteen verrattuna. Tutkimuslaitosten osalta selvityksessä oli osittain eri tutkimuslaitoksia edelliseen vuoteen verrattuna, ja havaintojen määrä poikkeaa eri vuosina. Tämä osittain selittää palkkojen nousua.

Yliopistokohtaisissa palkoissa suuria eroja

Vaikka yliopistot soveltavat samaa palkkausjärjestelmää (Aalto-yliopisto on poikkeus), eri yliopistojen professoreiden palkkakehityksessä on suuria eroja. Esimerkiksi Svenska Handelshögskolanissa professoreiden kokonaispalkat ovat keskimäärin 12 % suuremmat kuin Turun yliopistossa. Taideyliopistossa on kaikkein matalimmat palkat. Professoreiden yliopistokohtaisessa palkkakehityksessä on suuria eroja myös pidemmällä aikavälillä, esimerkiksi vuosia 2003 - 2017 tarkasteltaessa. Tuona ajanjaksona Aalto-yliopistossa professoreiden palkat ovat nousseet noin 65 % kun taas Oulun yliopistossa professoreiden palkat ovat nousseet noin 43 %.

Tasa-arvotarkastelua

Naisprofessoreiden osuus on noussut 24,5 %:sta 30,6 %:iin yliopistojen professorikunnasta tämän vuosikymmenen aikana. Sekä vakinaisten että määräaikaisten naisprofessoreiden vaati-keskiarvot ja henki-keskiarvot ovat edelleen matalampia kuin miesprofessoreiden. Palkkaero miesprofessoreiden hyväksi oli 302 euroa. Palkkaero kasvoi hiukan edelliseen vuoteen verrattuna. Naisprofessorin euro on työnantajan palkkaselvityksen mukaan 95,7 senttiä.

Jäsenkyselyn mukaan naisten ja miesten välinen palkkaero oli 326 euroa. Palkkaerotarkastelussa selvisi, että työuran pituudella oli 226 euron vaikutus keskipalkkaan. Naiset ovat toimineet professorin tai tutkimusjohtajan tehtävissä keskimäärin 10,2 vuotta ja miehet 13,9 vuotta. Jokainen kokemusvuosi nosti palkkaa noin 60 euroa. Tieteenalakohtaisilla eroilla oli 51 euron vaikutus keskipalkkaan. Naisten keskuudessa alemmin palkatuissa määräaikaisissa tehtävissä toimivien jäsenten osuus oli kaksinkertainen miehiin verrattuna, ja tällä oli puolestaan 34 euron vaikutus keskipalkkaan. Naisprofessoreilla oli enemmän henkilökohtaisia palkkasopimuksia, mutta heidän palkkansa oli pienempi kuin miesprofessoreiden. Tämän vaikutus keskipalkkaan oli 15 euroa.

Professoriliitto kiittää jäsenkyselyyn vastanneita jäseniä. Samoin kiitämme toimitusjohtaja Yrjö Lauhaa, yliopistotyönantajaa ja tiedot antaneita tutkimuslaitoksia hyvästä yhteistyöstä.

Tarja Niemelä
Professoriliiton toiminnanjohtaja
28.3.2018

1. AINEISTON KUVAUS

Työnantajaselvityksessä pyydettiin toimittamaan seuraavat tiedot:

- Yliopistokohtaiset tiedot erikseen vakinaisten professorien ja määräaikaisten professorien osalta.
- Kuukausipalkat palkat pyydettiin eriteltynä YPJ:n mukaisen maksussa olevan palkan (sisältäen vaati- ja henki-osan tai vaihtoehtoisesti takuupalkan), vaativuuslisän, suorituskorotuksen, sekä näistä muodostuvan ns. säännöllisen työajan ansion osalta. Lisäksi pyydettiin erittely akateemisen johtamisen palkkioista ja muista säännöllisesti maksettavista lisistä.
- Henki- ja vaati-tasot yliopistokohtaisesti

Kaikki palkkatiedot saatiin. Palkkatiedot kohdistuvat syyskuun 2017 palkkoihin.

Aineisto käsittää yhteensä 1999 kokoaikaisen professorin palkkatiedot. Tarkastelun ulkopuolelle on rajattu osa-aikaisten professorien palkkatiedot.

Työnantajaselvityksen aineistoa on kerätty vuodesta 2003 lähtien.

Työnantajaselvityksen yhteydessä lähestyttiin myös tutkimuslaitoksia. Tutkimuslaitosten professorikohtaiset palkkatiedot ovat käytettävissä 6 tutkimuslaitoksesta yhteensä 127 kokoaikaisen professorin tai tutkimusjohtajan osalta.

Professoriliiton jäsenten palkkakysely toteutettiin sähköpostikyselynä syyskuussa 2017. Kysely kohdistettiin suurimmalle osalle työssä olevia liiton jäseniä. Kyselyyn vastasi 486 jäsentä ja vastausaktiivisuus oli siten noin 35 %.

Jäsenten palkkakyselyn vertailukohtana toimii aikaisemmat vuosien 2002 - 2016 palkkakyselyt.

2. TYÖNANTAJASELVITYS

2.1. Professorien lukumäärät

Taulukko 1: Professorien lukumäärä yliopistoittain

YLIOPISTO	koko-aikaisten professorien lukumäärä 2017	osa-aikaisten professorien lukumäärä 2017	koko-aikaisten lukumäärän muutos 2016–2017	koko-aikaisten lukumäärän muutos 2003–2017
Aalto-yliopisto	199	6	-32	-84
Helsingin yliopisto	426	80	25	-44
Itä-Suomen yliopisto	221	40	13	8
Jyväskylän yliopisto	193	23	2	20
Lapin yliopisto	47	5	3	-3
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	61	5	-1	-14
Oulun yliopisto	170	45	-12	-60
Svenska handelshögskolan	28	6	1	2
Taideyliopisto	53	14	0	11
Tampereen teknillinen yliopisto	92	10	-12	-34
Tampereen yliopisto	151	35	-6	-16
Turun yliopisto	241	49	6	-16
Vaasan yliopisto	39	6	-8	-11
Åbo Akademi	78	12	-4	-16
yhteensä	1999	336	-25	-258

Yliopistojen palveluksessa on 1999 koko-aikaisen professorin lisäksi 336 osa-aikaista professoria.

Jos osa-aikaisten professorien oletetaan työskentelevän 50 % täydestä työajasta, vastaa professorien työpanos yhteensä 2167 henkilötyövuotta.

Taulukko 2: Professorien lukumäärä vuosina 2003–2017

vuosi	kokoaikaisia	osa-aikaisia	yhteensä
2003	2257	211	2468
2004	2311	201	2512
2005	2318	192	2510
2006	2322	194	2516
2007	2336	205	2541
2008	2366	267	2633
2009	2398	289	2687
2010	2374	270	2644
2011	2358	309	2667
2012	2323	342	2665
2013	2267	387	2654
2014	2187	388	2575
2015	2104	379	2483
2016	2024	398	2422
2017	1999	336	2335

Taulukko 3: Professorien lukumäärän muutos 2003–2017

vuosi	kokoaikaiset professorit, lukumäärän muutos vuosittain		kaikki professorit, lukumäärän muutos vuosittain	
2003–2004	+54	+2,4 %	+44	+1,8 %
2004–2005	+7	+0,3 %	-2	-0,1 %
2005–2006	+4	+0,2 %	+6	+0,2 %
2006–2007	+14	+0,6 %	+25	+1,0 %
2007–2008	+30	+1,3 %	+92	+3,6 %
2008–2009	+32	+1,4 %	+54	+2,0 %
2009–2010	-24	-1,0 %	-43	-1,6 %
2010–2011	-16	-0,7 %	+23	+0,9 %
2011–2012	-35	-1,5 %	-2	-0,1 %
2012–2013	-56	-2,4 %	-11	-0,4 %
2013–2014	-80	-3,5 %	-79	-3,0 %
2014–2015	-83	-3,8 %	-92	-3,6 %
2015–2016	-80	-3,9 %	-61	-2,5 %
2016–2017	-25	-1,2 %	-87	-3,6 %
yhteensä 2003–2017	-258	-11,4 %	-133	-5,4 %

Kokoaikaisien professorien lukumäärä pieneni jo kahdeksatta vuotta peräkkäin. Jatkotarkasteluissa luvuissa 2.2 - 2.9 on aineisto rajattu kokoaikaisiin professoreihin.

2.2. Määräaikaisten professorien osuus yliopistoittain

Taulukko 4: Määräaikaisten professorien osuus yliopistoittain vuosina 2013–2017, järjestetty vuoden 2017 osuuden mukaan

yliopisto	määräaikaisten professorien osuus (%)				
	2017	2016	2015	2014	2013
Taideyliopisto	72	74	67	67	68
Tampereen yliopisto	24	24	27	35	41
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	21	29	26	28	36
Lapin yliopisto	21	18	26	20	17
Oulun yliopisto	20	27	25	28	26
Åbo Akademi	18	15	16	13	12
Aalto-yliopisto	16	26	23	25	31
Turun yliopisto	16	17	23	26	23
Itä-Suomen yliopisto	16	13	12	17	21
Helsingin yliopisto	13	15	20	20	23
Vaasan yliopisto	10	9	6	9	16
Jyväskylän yliopisto	8	9	14	13	18
Tampereen teknillinen yliopisto	3	5	10	14	17
Svenska handelshögskolan	0	7	4	8	7
kaikki yhteensä	17	19	21	22	25

2.3. Kokonaispalkka syyskuussa 2017 ja palkkojen muutos

Taulukko 5: Kaikki yliopistot, vakinaisten ja määräaikaisten professorien kokonaispalkka ¹

Kokonaispalkka 2017	kaikki professorit	vakinaiset professorit	määräaikaiset professorit
keskiarvo	6983	7075	6518
desiili 1	5685	5969	5406
alakvartiili	6249	6404	5685
mediaani	6812	6990	6135
yläkvartiili	7547	7609	6743
desiili 9	8404	8358	8821

Taulukko 6: Kokonaispalkan muutos 2016–2017, kaikki professorit ²

Vertailu edelliseen vuoteen	muutos 2016–2017	
keskiarvon muutos	+18 €	+0,3 %
mediaanin muutos	+36 €	+0,5 %

Taulukko 7: Kokonaispalkan muutos 2016–2017 työsuhteen mukaan

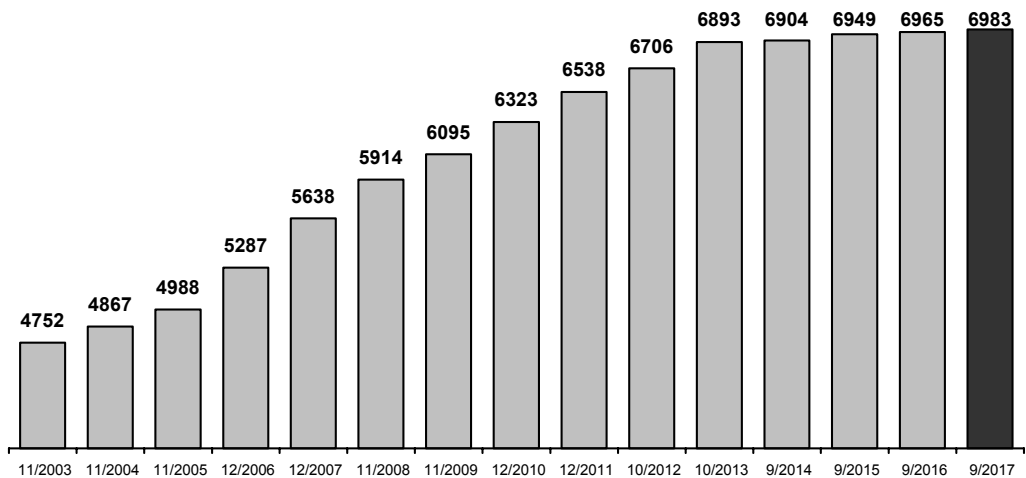
vertailu edelliseen vuoteen	vakinaiset		määräaikaiset	
keskiarvon muutos	-6 €	-0,0 %	+55 €	+0,9 %

1 Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta sekä akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta ja muista säännöllisesti maksettavista lisistä. Säännöllisen työajan ansioon luetaan vaati- ja henki-osat, vaativuuslisä ja suorituskorotus tai vaihtoehtoisesti takuupalkka.

Palkkaan ei lueta tuntiopetuspalkkioita, projektinjohtamispalkkioita eikä muita maksullisen palvelutoiminnan korvauksia, asiantuntijalausunnoista saatuja palkkioita eikä muita palkkioita, jotka eivät toistu säännöllisesti.

Professorin palkka saattaa vaihtoehtoisesti muodostua myös henkilökohtaisesti neuvotellusta YPJ-sopimuksen ylittävästä palkasta. n=1999

2 Kokonaispalkan muutokseen vaikuttaa vakinaisten ja määräaikaisten professorien palkkakehityksen lisäksi vakinaisten ja määräaikaisten professorien keskinäisen suhteen muuttuminen. Esimerkiksi määräaikaisten professorien osuuden pieneminen nostaa koko aineiston keskipalkkaa, aineiston painoutuessa paremmin palkattuihin vakinaisiin professoreihin. n₂₀₁₇=1999 ja n₂₀₁₆=2024.

Kuva 1. Kaikkien kokoaikaisten professorien keskipalkka 2003–2017 ³

Taulukko 8: Keskipalkan muutos vuosittain vuodesta 2003

vuosi	keskipalkan muutos vuosittain	
2003–2004	+115 €	+2,4 %
2004–2005	+121 €	+2,5 %
2005–2006	+299 €	+6,0 %
2006–2007	+351 €	+6,6 %
2007–2008	+276 €	+4,9 %
2008–2009	+181 €	+3,1 %
2009–2010	+228 €	+3,7 %
2010–2011	+215 €	+3,4 %
2011–2012	+168 €	+2,6 %
2012–2013	+187 €	+2,8 %
2013–2014	+11 €	+0,2 %
2014–2015	+45 €	+0,7 %
2015–2016	+16 €	+0,2 %
2016–2017	+18 €	+0,3 %
Yhteensä 2003–2017	+2231 €	+46,9 %

³ Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta ja akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta.

2.4. Yliopistokohtaiset palkat

Taulukko 9: Yliopistokohtaiset kokonaispalkat, keskiarvot ja mediaanit, aakkosjärjestyksessä ⁴

YLIOPISTO	kaikki professorit		vakinaiset professorit		määräaikaiset professorit		erotus vakinaisten professorien hyväksi keskiarvojen erotus
	keskiarvo	mediaani	keskiarvo	mediaani	keskiarvo	mediaani	
Aalto-yliopisto	7798	7669	7876	7685	7389	7128	487
Helsingin yliopisto	7116	7038	7175	7038	6734	6249	441
Itä-Suomen yliopisto	6741	6643	6850	6723	6178	5685	672
Jyväskylän yliopisto	6872	6643	6865	6643	6949	6249	-84
Lapin yliopisto	6808	6723	6905	6773	6449	5729	456
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	7642	7673	7999	7758	6324	6369	1675
Oulun yliopisto	7044	6881	7174	7035	6521	6259	653
Svenska handelshögskolan	7482	7436	7482	7436	-	-	-
Taideyliopisto	6418	6269	6953	6881	6208	6106	745
Tampereen teknillinen yliopisto	6614	6533	6607	6533	-	-	-
Tampereen yliopisto	6822	6723	6949	6881	6419	6368	530
Turun yliopisto	6656	6554	6723	6566	6314	5685	409
Vaasan yliopisto	6686	6723	6790	6736	-	-	-
Åbo Akademi	6694	6563	6826	6723	6089	6044	738
kaikki	6983	6812	7075	6990	6518	6135	557

Professoreita työskentelee myös tutkimuslaitosten palveluksessa.⁵ Tutkimuslaitosten palveluksessa työskentelevien professorien keskipalkka on 6546 euroa ja mediaanipalkka 6466 euroa.

4 Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta ja akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta, n=1999.

Määräaikaisten professorien palkkatietoja ei ole julkaistu, jos osajoukon n<6.

5 Tutkimuslaitoksista ovat mukana Luonnonvarakeskus, Maanmittauslaitos, Suomen ympäristökeskus, THL, Työterveyslaitos ja VTT (yhteensä n=127).

Tarkempi selvitys tutkimuslaitosten palkkauksesta on esitetty kappaleessa 2.9.

Taulukko 10: Yliopistot kaikkien professorien kokonaispalkan keskiarvon mukaisessa järjestyksessä^{6,7}

YLIOPISTO	keskiarvo 2017	muutos 2016 > 2017		muutos 2003 > 2017	
Aalto-yliopisto	7798	+206	+2,7 %	+3060	+64,6 %
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	7642	+58	+0,8 %	+3134	+69,5 %
Svenska handelshögskolan	7482	+82	+1,1 %	+2773	+58,9 %
Helsingin yliopisto	7116	+14	+0,2 %	+2249	+46,2 %
Oulun yliopisto	7044	+76	+1,1 %	+2105	+42,6 %
Jyväskylän yliopisto	6872	+11	+0,2 %	+2121	+44,6 %
Tampereen yliopisto	6822	+24	+0,4 %	+2058	+43,2 %
Lapin yliopisto	6808	+98	+1,5 %	+2089	+44,3 %
Itä-Suomen yliopisto	6741	-46	-0,7 %	+2239	+49,7 %
Åbo Akademi	6694	+101	+1,5 %	+1879	+39,0 %
Vaasan yliopisto	6686	-16	-0,2 %	+1860	+38,5 %
Turun yliopisto	6656	-38	-0,6 %	+2163	+48,1 %
Tampereen teknillinen yliopisto	6614	-146	-2,2 %	+1696	+34,5 %
Taideyliopisto	6418	-4	-0,1 %	+1889	+41,7 %
kaikki	6983	+18	+0,3 %	+2231	+46,9 %

6 Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta ja akateemisen johtajan tehtävistä (esimerkiksi dekaani tai laitosjohtaja) maksettavasta palkkiosta.

7 Fuusioyliopistojen vertailuluvut vuodelta 2003 on laskettu uudelleen alkuperäisestä aineistosta. Aalto yliopiston vertailuluku perustuu Helsingin kauppakorkeakoulun, Taideteollisen korkeakoulun ja Teknillisen korkeakoulun palkkoihin. Turun yliopisto on vuoden 2003 aineistossa Turun yliopisto ja Turun kauppakorkeakoulu. Taideyliopisto on vuosien 2003 - 2012 aineistossa Sibelius-Akatemia, Kuvataideakatemia ja Teatterikorkeakoulu. Itä-Suomen yliopisto on vuoden 2003 aineistossa Joensuun yliopisto ja Kuopion yliopisto.

Taulukko 11: Yliopistot vakinaisten professorien kokonaispalkan keskiarvon mukaisessa järjestyksessä ⁸

YLIOPISTO	keskiarvo 2017
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	7999
Aalto-yliopisto	7876
Svenska handelshögskolan	7482
Helsingin yliopisto	7175
Oulun yliopisto	7174
Taideyliopisto	6953
Tampereen yliopisto	6949
Lapin yliopisto	6905
Jyväskylän yliopisto	6865
Itä-Suomen yliopisto	6850
Åbo Akademi	6826
Vaasan yliopisto	6790
Turun yliopisto	6723
Tampereen teknillinen yliopisto	6607
kaikki	7075

⁸ Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta, akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta ja muista säännöllisesti maksettavista lisistä. n=1668.

2.5. Kokonaispalkan muodostuminen ja esimiespalkkion kehittyminen

Taulukko 12: Vakinaisten professorien ja määräaikaisten professorien kokonaispalkan muodostuminen

keskiarvot palkkanimikkeittäin	kaikki professorit	vakinaiset professorit	määräaikaiset professorit
palkka (tehtäväkohtainen osa, henkilökohtainen osa, vaativuuslisä, suorituskorotus, takuuosa)	6822	6894	6459
akateemisen johtajan palkkio ⁹	143	162	46
säännöllisesti maksettavat lisät (henkilökohtainen lisä, siirtymälisä, luontoisedut) ¹⁰	18	19	11
edellisistä koostuva kokonaispalkka	6983	7075	6518

Taulukko 13: Akateemisen johtajan palkkion kehittyminen vuosina 2005–2017 ¹¹

ajankohta	palkkiota saavien osuus	keskimääräinen palkkio	arvio professoreille maksettavien palkkioiden summasta (euroa / kk)
2005	31 %	406	291.000
2006	30 %	431	300.000
2007	28 %	466	304.000
2008	25 %	495	292.000
2009	22 %	509	268.000
2010	19 %	637	292.000
2011	16 %	637	244.000
2012	23 %	633	332.541
2013	22 %	653	323.810
2014	21 %	701	319.805
2015	21 %	691	302.573
2016	22 %	671	302.756
2017	20 %	701	286.091

⁹ Keskiarvoa laskettaessa on otettu huomioon myös henkilöt, jotka eivät saa kyseistä palkkiota.

¹⁰ Keskiarvoa laskettaessa on otettu huomioon myös henkilöt, jotka eivät saa kyseistä palkkiota.

¹¹ Vuodesta 2012 lukien aineistossa mukana kaikki yliopistot (n₂₀₁₇=1999).

Nimike vaihdellut tarkastelujakson aikana (hallintotehtäväpalkkio, akateemisen johtajan palkkio, esimiespalkkio).

2.6. Vaati- ja henki-tasot yliopistoittain

Taulukko 14: Vaati- ja henki-tasot yliopistoittain ja muutos vuoteen 2016, kaikki professorit, yliopistot aakkosjärjestyksessä¹²

yliopisto	KAIKKI PROFESSORIT			
	Vaati-keskiarvo ja muutos		Henki-keskiarvo ja muutos	
Aalto-yliopisto	-		-	
Helsingin yliopisto	8,83	+0,02	6,57	-0,03
Itä-Suomen yliopisto	8,85	+0,10	5,58	-0,23
Jyväskylän yliopisto	8,56	+0,04	6,42	-0,03
Lapin yliopisto	8,57	-0,05	5,75	+0,01
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	9,03	+0,03	8,07	+0,02
Oulun yliopisto	8,77	+0,07	6,27	+0,07
Svenska handelshögskolan	9,18	+0,03	6,61	+0,09
Taideyliopisto	8,57	-0,07	5,38	+0,10
Tampereen teknillinen yliopisto	8,69	-0,02	5,82	-0,10
Tampereen yliopisto	8,86	+0,07	6,10	+0,15
Turun yliopisto	8,78	+0,00	5,22	-0,06
Vaasan yliopisto	8,77	-0,08	5,82	+0,23
Åbo Akademi	8,72	+0,09	6,13	+0,15
kaikki yliopistot	8,78	+0,04	6,11	-0,01

¹² Aineiston n=1743. Aalto-yliopisto ei ole mukana taulukossa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati- ja henki-tasoja.

Taulukko 15: Vaati-tasot yliopistoittain vuosina 2010-2017, kaikki professorit, yliopistot aakkosjärjestyksessä¹³

yliopisto	VAATI-KESKIARVO							
	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Helsingin yliopisto	8,83	8,81	8,80	8,76	8,80	8,81	8,83	8,81
Itä-Suomen yliopisto	8,85	8,75	8,74	8,63	8,67	8,58	8,61	8,59
Jyväskylän yliopisto	8,56	8,52	8,53	8,54	8,55	8,51	8,54	8,54
Lapin yliopisto	8,57	8,62	8,57	8,58	8,60	8,63	8,64	8,48
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	9,03	9,00	9,02	8,97	8,97	9,00	8,83	8,66
Oulun yliopisto	8,77	8,70	8,73	8,68	8,67	8,61	8,66	8,56
Svenska handelshögskolan	9,18	9,15	9,04	9,12	9,17	9,13	9,12	8,79
Taideyliopisto	8,57	8,64	8,56	8,60	8,45	-	-	-
Tampereen teknillinen yliopisto	8,69	8,71	8,70	8,70	8,69	8,62	8,65	8,61
Tampereen yliopisto	8,86	8,79	8,76	8,70	8,68	8,67	8,70	8,69
Turun yliopisto	8,78	8,78	8,80	8,74	8,74	8,75	8,66	8,63
Vaasan yliopisto	8,77	8,85	8,98	8,91	8,88	8,88	8,80	8,80
Åbo Akademi	8,72	8,63	8,65	8,75	8,74	8,70	8,76	8,72
kaikki yliopistot	8,78	8,74	8,75	8,71	8,72	8,69	8,71	8,65

Taulukko 16: Henki-tasot yliopistoittain vuosina 2010-2017, kaikki professorit, yliopistot aakkosjärjestyksessä

yliopisto	HENKI-KESKIARVO							
	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Helsingin yliopisto	6,57	6,60	6,58	6,55	6,62	6,54	-	-
Itä-Suomen yliopisto	5,58	5,81	5,90	6,02	6,04	5,66	5,74	5,56
Jyväskylän yliopisto	6,42	6,45	6,43	6,41	6,50	6,37	6,44	6,20
Lapin yliopisto	5,75	5,74	5,73	5,69	6,02	6,06	6,04	5,89
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	8,07	8,05	8,20	7,96	8,03	7,76	7,79	7,74
Oulun yliopisto	6,27	6,20	6,21	6,22	6,28	6,26	6,26	6,08
Svenska handelshögskolan	6,61	6,52	6,50	6,69	6,76	6,58	6,52	5,96
Taideyliopisto	5,38	5,28	5,50	5,42	5,70	-	-	-
Tampereen teknillinen yliopisto	5,82	5,92	5,99	6,00	6,07	6,01	6,06	6,14
Tampereen yliopisto	6,10	5,95	5,95	5,82	5,90	5,94	6,10	5,93
Turun yliopisto	5,22	5,28	5,29	5,32	5,34	5,39	-	5,33
Vaasan yliopisto	5,82	5,59	5,69	5,81	5,72	5,43	5,91	5,70
Åbo Akademi	6,13	5,98	5,93	5,92	5,96	6,07	6,11	5,96
kaikki yliopistot	6,11	6,12	6,14	6,15	6,22	6,12	6,19	5,92

¹³ Aineiston n₂₀₁₇=1743, n₂₀₁₆=1739, n₂₀₁₅=1810, n₂₀₁₄=1872, n₂₀₁₃=1932, n₂₀₁₂=1956, n₂₀₁₁=1280 ja n₂₀₁₀=1425. Aalto-yliopisto ei ole mukana taulukossa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati- ja henki-tasoja..

Taulukko 17: Vaati- ja henki-tasot yliopistoittain, eriteltynä vakinaisten ja määräaikaisten professorien osalta ¹⁴

yliopisto	VAKINAISET		MÄÄRÄAIKAISET	
	Vaati, keskiarvo	Henki, keskiarvo	Vaati, keskiarvo	Henki, keskiarvo
Aalto-yliopisto	-	-	-	-
Helsingin yliopisto	8,91	6,72	8,17	5,29
Itä-Suomen yliopisto	8,96	5,70	8,27	4,97
Jyväskylän yliopisto	8,58	6,49	8,20	5,20
Lapin yliopisto	8,67	5,83	8,13	5,38
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	9,25	8,44	8,23	6,69
Oulun yliopisto	8,88	6,27	8,28	6,25
Svenska handelshögskolan	9,18	6,61	-	-
Tampereen teknillinen yliopisto	8,71	5,82	-	-
Tampereen yliopisto	8,97	6,30	8,47	5,34
Taideyliopisto	9,00	6,13	8,39	5,08
Turun yliopisto	8,86	5,33	8,27	4,47
Vaasan yliopisto	8,83	5,97	-	-
Åbo Akademi	8,80	6,31	8,36	5,29
kaikki yliopistot	8,86	6,25	8,29	5,31

Taulukko 18: Vaati- ja henki-tasojen muutos 2016-2017, eriteltynä vakinaisten ja määräaikaisten professorien osalta ¹⁵

	VAKINAISET		MÄÄRÄAIKAISET	
	Vaati, keskiarvo	Henki, keskiarvo	Vaati, keskiarvo	Henki, keskiarvo
muutos 2016–2017	+0,02	-0,01	+0,02	-0,08

¹⁴ Aineiston n=1743. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati- ja henki-tasoja. Määräaikaisten professorien tietoja ei ole julkaistu, jos osajoukon n<6.

¹⁵ Aineiston n₂₀₁₆=1739, n₂₀₁₅=1810 ja n₂₀₁₄=1872.

Taulukko 19: Professorien sijoittuminen vaati-tasoille yliopistoittain ¹⁶

yliopisto	VAATI-TASO				
	7	8	9	10	11
Aalto-yliopisto					
Helsingin yliopisto		135	209	61	3
Itä-Suomen yliopisto		75	91	40	2
Jyväskylän yliopisto	1	98	73	14	2
Lapin yliopisto		22	19	3	
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	2	12	32	12	3
Oulun yliopisto	4	52	89	21	
Svenska handelshögskolan		4	15	9	
Tampereen teknillinen yliopisto		43	34	13	1
Tampereen yliopisto		36	95	16	
Taideyliopisto	2	23	24	4	
Turun yliopisto		84	120	23	5
Vaasan yliopisto		11	26	2	
Åbo Akademi		31	39	7	1
kaikki yliopistot	9 0,5 %	626 35,9 %	866 49,7 %	225 12,9 %	17 1,0 %

¹⁶ Aineiston n=1743. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati- ja henki-tasoja.

Taulukko 20: Professorien sijoittuminen henki-tasoille yliopistoittain ¹⁷

yliopisto	HENKI-TASO						
	3	4	5	6	7	8	9
Aalto-yliopisto							
Helsingin yliopisto	4	16	44	121	141	65	17
Itä-Suomen yliopisto	3	22	81	57	43	2	
Jyväskylän yliopisto	2	12	34	45	52	36	7
Lapin yliopisto		2	18	14	9	1	
Lappeenrannan teknillinen yliopisto		1	2	8	5	10	35
Oulun yliopisto		2	31	75	37	21	
Taideyliopisto	1	10	21	12	7	2	
Svenska handelshögskolan		1	6	6	8	4	3
Tampereen teknillinen yliopisto		4	33	32	19	3	
Tampereen yliopisto		13	32	41	50	11	
Turun yliopisto	12	44	85	68	19	4	
Vaasan yliopisto	1	3	9	17	7	2	
Åbo Akademi	1	1	24	20	25	7	
kaikki yliopistot	24 1,4 %	131 7,5 %	420 24,1 %	516 29,6 %	422 24,2 %	168 9,6 %	62 3,6 %

2.7. Professorien sijoittuminen vaati- ja henki-tasoille

Taulukko 21: Professorien sijoittuminen vaati- ja henki-tasojen mukaiseen matriisiin (kaikki professorit, n-luvut) ¹⁸

	HENKI							yhteensä
	3	4	5	6	7	8	9	
VAATI 7		1	4	1		3		9
VAATI 8	12	67	186	170	138	43	10	626
VAATI 9	9	53	183	264	229	90	38	866
VAATI 10	3	9	46	75	50	29	13	225
VAATI 11		1	1	6	5	3	1	17
yhteensä	24	131	420	516	422	168	62	1743

¹⁷ Aineiston n=1743. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati- ja henki-tasoja.

¹⁸ Aineiston n=1743. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati- ja henki-tasoja.

2.8. Naisten ja miesten välisten palkkaerojen tarkastelua yliopistoissa

Taulukko 22: Naisten ja miesten välinen palkkaero tarkastelussa yliopistoittain. Yliopistot järjestetty palkkaeron mukaan.¹⁹

YLIOPISTO	miehet	naiset	erotus miesten (+) tai naisten (-) hyväksi 2017	naisten euro 2017	erotus miesten (+) tai naisten (-) hyväksi 2016
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	7703	7241	+462	0,940	+410
Åbo Akademi	6790	6395	+395	0,942	+539
Aalto-yliopisto	7860	7471	+389	0,951	+378
Helsingin yliopisto	7236	6861	+375	0,948	+316
Tampereen yliopisto	6942	6651	+291	0,958	+126
Svenska handelshögskolan	7534	7327	+207	0,973	+109
Itä-Suomen yliopisto	6804	6615	+189	0,972	+160
Jyväskylän yliopisto	6957	6791	+166	0,976	+253
Taideyliopisto	6487	6336	+151	0,977	+132
Tampereen teknillinen yliopisto	6619	6521	+98	0,985	+122
Turun yliopisto	6684	6606	+78	0,988	+120
Lapin yliopisto	6853	6782	+71	0,990	+16
Vaasan yliopisto	6685	6687	-2	1,000	+97
Oulun yliopisto	7036	7062	-26	1,004	+199
yhteensä	7075	6773	+302	0,957	+296

Taulukko 23: Vaati- ja henki-tasot ja niiden muutos 2016–2017 sukupuolen mukaan, eriteltynä vakinaisten ja määräaikaisten professorien osalta²⁰

yliopisto	VAKINAISET				MÄÄRÄAIKAISET			
	Vaati, keskiarvo		Henki, keskiarvo		Vaati, keskiarvo		Henki, keskiarvo	
nainen	8,75	+0,05	6,10	-0,03	8,21	+0,02	5,05	-0,12
mies	8,91	+0,02	6,31	-0,01	8,35	+0,03	5,51	+0,01
kaikki professorit	8,86	+0,02	6,25	-0,01	8,29	+0,02	5,31	-0,08

¹⁹ Tarkastelussa kokonaispalkka.

Tarkastelu sisältää sekä vakinaiset että määräaikaisten professorit, n=1999.

Naisten euro koko aineistossa on 0,957. Vertailutieto vuodelta 2016 on 0,958.

²⁰ Aineiston n=1743. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati- ja henki-tasoja.

Taulukko 24: Naisten ja miesten osuus eri yliopistoissa, n=1999

yliopisto	tilanne 2017 syyskuussa		naisten osuuden muutos	
	miehiä %	naisia %	muutos %-yksikköä 2016–2017	muutos %-yksikköä 2010–2017
Tampereen teknillinen yliopisto	94,6	5,4	+0,6	-2,3
Aalto-yliopisto	83,9	16,1	-0,4	-2,1
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	86,9	13,1	-4,6	-6,6
Åbo Akademi	75,6	24,4	+1,2	+2,0
Oulun yliopisto	70,0	30,0	+0,9	+11,0
Vaasan yliopisto	74,4	25,6	-2,1	-3,9
Svenska handelshögskolan	75,0	25,0	+2,8	+4,2
Helsingin yliopisto	68,1	31,9	+3,0	+5,6
Itä-Suomen yliopisto	66,5	33,5	-0,6	+7,3
Turun yliopisto	64,7	35,3	+1,3	+6,6
Jyväskylän yliopisto	64,3	35,7	+0,6	+4,2
Tampereen yliopisto	58,9	41,1	+0,3	+12,2
Taideyliopisto	54,7	45,3	+1,9	-7,7
Lapin yliopisto	36,2	63,8	+2,4	+4,5
yhteensä	69,4	30,6	+1,3	+6,1

Taulukko 25: Vakinaiset ja määräaikaiset professorit sukupuolen mukaan, n=1999

sukupuoli	professorin tyyppi	
	vakinainen %	määräaikainen %
nainen	77,8	22,2
mies	85,9	14,1
kaikki professorit	83,4	16,6

2.9. Professorien palkat tutkimuslaitoksissa

Taulukko 26: Tutkimuslaitosten ja yliopistojen professorien palkkavertailu ²¹

Palkka 2017	TUTKIMUSLAITOKSET	YLIOPISTOT
keskiarvo	6546	6983
alakvartiili	6114	6249
mediaani	6466	6812
yläkvartiili	6956	7547

Taulukko 27: Tutkimuslaitoksissa työskentelevien palkkavertailua

sukupuoli	keskipalkka	mediaani
nainen	6448	6249
mies	6594	6469

palvelussuhde	keskipalkka	mediaani
toistaiseksi voimassa oleva	6586	6505
määräaikainen	6395	6217

Taulukko 28: Tutkimuslaitosten palkkojen muutos 2016-2017 ²²

	muutos 2016-2017	
keskiarvon muutos	+241 €	+3,8 %
mediaanin muutos	+161 €	+2,6 %

21 Tutkimuslaitoksista ovat mukana Luonnonvarakeskus, Maanmittauslaitos, Suomen ympäristökeskus, THL, Työterveyslaitos ja VTT (yhteensä n=127).
Vertailutieto yliopistoista perustuu kappaleessa 2.3 esitettyihin tunnuslukuihin (kokonaispalkka) ja on laskettu kaikista yliopistoista (n=1999).

22 Vuonna 2016 mukana osittain eri tutkimuslaitokset ja poikkeava havaintojen määrä (n₂₀₁₆=74).

3. PALKKAKYSELY JÄSENILLE

3.1. Vastaajaprofiili

sukupuoli	%
nainen	34,4
mies	65,6

ikä	%
alle 40 vuotta	1,4
40-49 vuotta	21,2
50-59 vuotta	41,6
60 vuotta tai enemmän	35,7

tieteenala	%
luonnontieteellinen	21,6
humanistinen	14,2
yhteiskuntatieteellinen	11,5
teknistieteellinen	11,5
kauppatieteellinen	7,4
kasvatustieteellinen	6,8
lääketieteellinen	6,2
oikeustieteellinen	3,5
maatalous-metsätieteellinen	2,5
terveystieteet	2,3
eläinlääketieteellinen	1,9
psykologia	1,6
teologinen	1,6
hammaslääketieteellinen	1,5
musiikki	1,4
liikuntatieteellinen	1,2
farmasia	0,8
taideteollinen	0,8
teatteri ja tanssi	0,6
kuvataide	0,2
jokin muu	0,6

työpaikka	%
Helsingin yliopisto	22,9
Turun yliopisto	13,4
Itä-Suomen yliopisto	12,0
Jyväskylän yliopisto	11,5
Tampereen yliopisto	7,2
Aalto-yliopisto	7,2
Oulun yliopisto	6,2
Tampereen teknillinen yliopisto	4,1
Åbo Akademi	3,9
Vaasan yliopisto	2,9
tutkimuslaitos	2,9
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	1,9
Taideyliopisto	1,4
Svenska handelshögskolan	1,0
Lapin yliopisto	0,8
Maanpuolustuskorkeakoulu	0,2
muu työpaikka	0,4

työaika	%
kokoaikainen	96,7
osa-aikainen	1,9
osa-aikaeläkkeellä	1,4

työskentelyvuodet professorin, tutkimusjohtajan tai vastaavan tehtävissä	%
alle 5 vuotta	16,1
5-9 vuotta	21,8
10-19 vuotta	45,1
20 vuotta tai enemmän	17,0

palkkasopimus	%
YPJ-sopimus	94,8
henkilökohtainen sopimus	5,2

tehtävä ²³	%
professorina pysyvästi ilman aikarajoitusta	84,5
professorina määräaikaisesti	6,4
professoripoolin apurahalla	0,0
tenure track -järjestelmässä apulaisprofessori, associate professor tms.	2,5
yliopiston myöntämällä tutkimuskaudella	0,0
akatemiaprofessori	0,4
päätoiminen rehtori	0,2
päätoiminen vararehtori	0,6
päätoiminen dekaani	1,2
päätoiminen tutkimusryhmän johtaja	0,2
muu päätoiminen johtaja yliopistossa	1,2
muunlaisessa tehtävässä	2,1
työ- tai virkavapaalla professorin tehtävistä	0,2

23 Professorien palkkojen tarkastelussa kappaleissa 3.2-3.7 on aineisto rajattu siten, että mukana ovat pysyvästi ilman aikarajoitusta professorina toimivat ja määräaikaisesti professorina toimivat jäsenet.

3.2. Palkka syyskuussa 2017

Palkkausta käsiteltäessä on tutkimusaineisto rajattu siten, että mukana ovat ainoastaan kokoaikaiset professorit. Pois on siten rajattu professoripoolin apurahalla olevat jäsenet, työvapaalla olevat professorit ja muissa kuin professorin tehtävissä toimivat jäsenet.²⁴

Näillä rajauksilla aineisto käsittää 434 vastaajaa.

Taulukko 29: Jäsenten palkka 2011–2017

Palkka	syyskuu 2017	syyskuu 2016	syyskuu 2015	syyskuu 2014	lokakuu 2013	joulukuu 2012	joulukuu 2011
keskiarvo	6808	6786	6782	6727	6860	6668	6558
mediaani	6723	6723	6695	6667	6750	6563	6407
alakvartiili	6248	6248	6222	6135	6268	6097	5956
yläkvartiili	7286	7260	7291	7200	7269	7100	7000

Taulukko 30: Palkka syyskuussa 2017 ja muutos vuosilta 2016, 2015, 2014 ja 2013

Palkka	syyskuu 2017	muutos 2016-2017		muutos 2015-2017		muutos 2014-2017		muutos 2013-2017	
keskiarvo	6808	+22	+0,3 %	+26	+0,4 %	+81	+1,2 %	-52	-0,8 %
mediaani	6723	+0	+0,0 %	+28	+0,4 %	+56	+0,8 %	-27	-0,4 %
alakvartiili	6248	+0	+0,1 %	+26	+0,4 %	+113	+1,8 %	+113	+1,8 %
yläkvartiili	7286	+26	+0,4 %	-5	-0,1 %	+86	+1,2 %	+86	+1,2 %

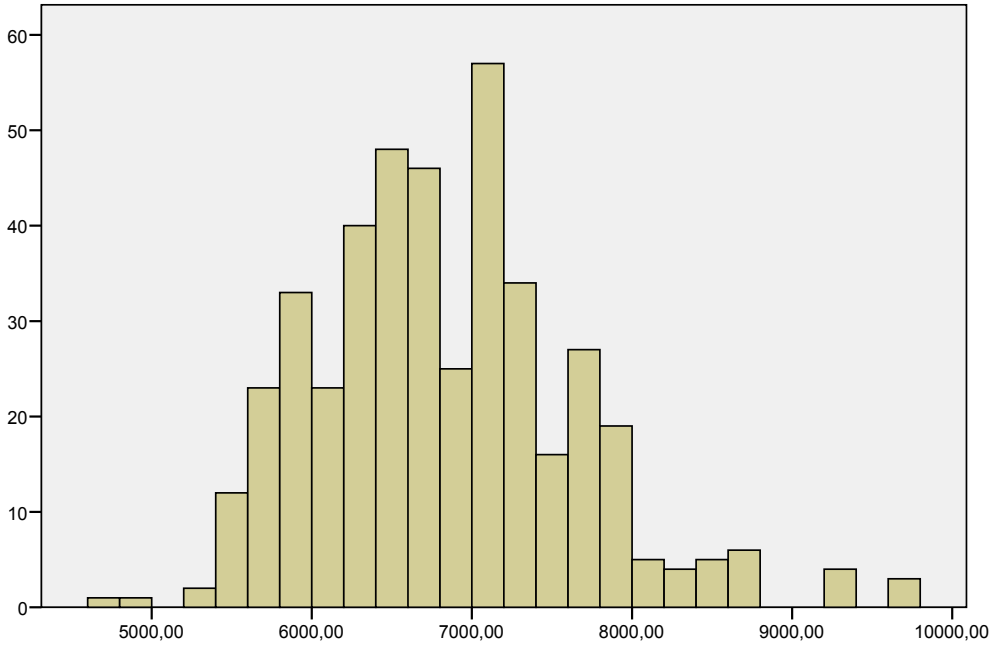
Syyskuussa 2017 oli professorien keskipalkka 6808 euroa ja mediaanipalkka 6723 euroa.

Vuoden 2016 syyskuuhun verrattuna oli syyskuun 2017 keskipalkka 22 euroa korkeampi ja mediaanipalkka ennallaan.

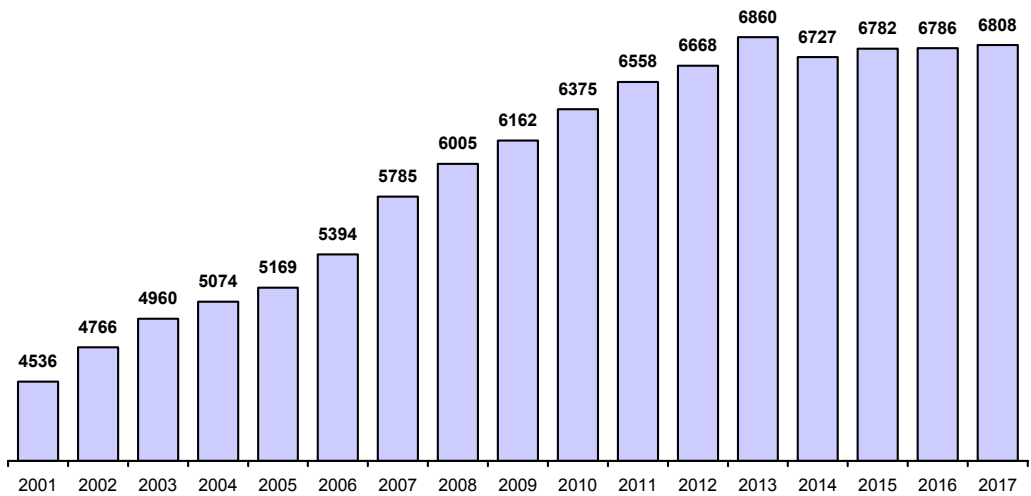
Palkkaan luetaan vaati- ja henki-palkka ja vaativuuslisä ja suorituskorotus tai vaihtoehtoisesti takuupalkka. Palkkaan ei lueta akateemisen johtajan palkkioita (dekaanin tai laitosjohtajan tehtävistä)²⁵, tulospalkkiota (tai vastaavaa), tuntiopetuspalkkioita, täydentävän rahoituksen hankkeiden johtamispalkkioita, asiantuntijalausunnoista saatuja palkkioita eikä muita palkkioita, jotka eivät toistu säännöllisesti. Tutkimuslaitoksissa työskentelevät ilmoittavat tässä oman palkkausjärjestelmänsä mukaisen palkan.

24 Tutkimusaineistosta on poistettu yksittäisiä poikkeuksellisen pieniä tai suuria palkkatietoja, jotka johtuvat vastaajan epätavallisesta työnkuvasta tai palkkatasosta.

25 Vertailtaessa jäsenkyselyä ja yliopistojen toimittamaa aineistoa tulee huomioida, että yliopistojen toimittamassa aineistossa kokonaispalkka sisältää myös palkkion akateemisen johtajan tehtävistä.

Kuva 2. Palkka syyskuussa 2017, histogrammi

Kuva 3. Keskipalkka vertailussa 2001–2017

Taulukko 31: Keskipalkan muutos vuosittain vuodesta 2001

muutos 2001-2002	+5,1 %
muutos 2002-2003	+4,1 %
muutos 2003-2004	+2,3 %
muutos 2004-2005	+1,9 %
muutos 2005-2006	+4,4 %
muutos 2006-2007	+7,2 %
muutos 2007-2008	+3,8 %
muutos 2008-2009	+2,6 %
muutos 2009-2010	+3,5 %
muutos 2010-2011	+2,9 %
muutos 2011-2012	+1,7 %
muutos 2012-2013	+2,9 %
muutos 2013-2014	-1,9 %
muutos 2014-2015	+0,8 %
muutos 2015-2016	+0,1 %
muutos 2016-2017	+0,3 %
muutos 2001-2017	+50,1 %

3.3. Vastaajaryhmien välisiä vertailuja

Taulukko 32: Työpaikkakohtaiset palkat syyskuussa 2017 keskiarvon mukaisessa järjestyksessä ²⁶

yliopisto	keskiarvo	mediaani
Lappeenrannan tekn. yliopisto (*)	7960	8187
Aalto-yliopisto	7530	7500
Svenska handelshögskolan (*)	7282	7198
Tampereen yliopisto	6962	7038
Helsingin yliopisto	6928	6890
Itä-Suomen yliopisto	6819	6723
Åbo Akademi	6781	6774
Oulun yliopisto	6738	6761
tutkimuslaitos (*)	6662	6425
Tampereen teknillinen yliopisto	6606	6723
Lapin yliopisto (*)	6570	6936
Vaasan yliopisto	6506	6425
Jyväskylän yliopisto	6489	6389
Taideyliopisto (*)	6462	6400
Turun yliopisto	6412	6374
Maanpuolustuskorkeakoulu (*)	5950	5950
kaikki vastaajat	6808	6723

²⁶ tähdellä on merkitty yliopistot, joiden n-luku <10

Taulukko 33: Tieteenalakohtaiset palkat keskiarvon mukaisessa järjestyksessä ²⁷

tieteenala	keskiarvo	mediaani	keskiarvon muutos 2001 – 2017	
liikuntatieteellinen (*)	7320	6880	+2974	+68,4 %
taideteollinen (*)	7235	7031	+3114	+75,6 %
kauppatieteellinen	7186	7038	+2463	+52,1 %
luonnontieteellinen	7117	7038	+2625	+58,4 %
teknistieteellinen	7098	7038	+2385	+50,6 %
farmasia (*)	7081	7122	+2215	+45,5 %
psykologia (*)	6953	7159	+2469	+55,1 %
maatalous-metsätieteellinen	6944	6697	+2450	+54,5 %
terveystieteet	6834	6723	+1935	+39,5 %
lääketieteellinen	6748	6880	+2198	+48,3 %
eläinlääketieteellinen (*)	6601	6532	+2086	+46,2 %
yhteiskuntatieteellinen	6525	6485	+2105	+47,6 %
teologinen (*)	6493	6325	+1865	+40,3 %
humanistinen	6482	6366	+2119	+48,6 %
musiikki (*)	6473	6115	+1916	+42,0 %
kasvatustieteellinen	6442	6367	+1992	+44,8 %
oikeustieteellinen	6429	6397	+1933	+43,0 %
teatteri ja tanssi (*)	6421	6400	+2230	+53,2 %
hammaslääketieteellinen (*)	6283	6325	+2246	+55,6 %
kaikki vastaajat	6786	6723	+2272	+50,1 %

²⁷ tähdellä on merkitty tieteenalat, joiden n-luku vuoden 2017 aineistossa <10

Taulukko 34: Professorien palkka sukupuolen mukaan

sukupuoli	keskiarvo	mediaani
nainen	6593	6443
mies	6919	6880

Taulukko 35: Professorien palkka ikäluokan mukaan

ikä	keskiarvo	mediaani
alle 40 vuotta	6427	6346
40 - 49 vuotta	6427	6350
50 - 59 vuotta	6817	6723
vähintään 60 vuotta	7023	7038

Taulukko 36: Professorien palkka työskentelyvuosien mukaan

työtehtävä	keskiarvo	mediaani
alle 5 vuotta	5963	5932
5 - 9 vuotta	6450	6403
10 - 19 vuotta	7044	7038
20 vuotta tai enemmän	7357	7269

Taulukko 37: Professorien palkka sopimustyyppin mukaan

palkkasopimus	keskiarvo	mediaani
YPJ-järjestelmän mukainen palkka	6785	6723
henkilökohtainen sopimus	7509	7259

Taulukko 38: Professorien palkka työtehtävän mukaan

työtehtävä	keskiarvo	mediaani
professorina pysyvästi ilman aikarajoitusta	6855	6785
professorina määräaikaisesti	6119	6044

3.4. Muut korvaukset ja palkkiot

Muiden palkan osien tai muotojen osalta tarkastelupohja on seuraavanlainen:

- akateemisen johtajan palkkiota (esim. dekaanin tai laitosjohtajan tehtävästä) saa 21 % vastaajista (naisten keskuudessa osuus 19 % ja miesten keskuudessa 22 %) (euromääräinen tieto käytettävissä 95 vastaajalta)
- täydentävän rahoituksen hankkeiden johtamispalkkiota (projektinjohtamiskorvausta) saa 6 % vastaajista (naisten keskuudessa osuus 3 % ja miesten keskuudessa 8 %) (euromääräinen tieto käytettävissä 22 vastaajalta)
- tulospalkkiota, bonuspalkkiota tai kannustinpalkkiota saa 8 % vastaajista (naisten keskuudessa osuus 6 % ja miesten keskuudessa 9 %) (euromääräinen tieto käytettävissä 34 vastaajalta)
- erilliskorvausta täydennyskoulutuksesta tai sivutoimisesta tuntiopetuksesta saa 9 % vastaajista (naisten keskuudessa osuus 10 % ja miesten keskuudessa 8 %) (euromääräinen tieto käytettävissä 40 vastaajalta)

akateemisen johtajan palkkio syyskuussa 2017	Euroa
keskiarvo	800
mediaani	500

täydentävän rahoituksen hankkeiden johtamiskorvaus vuonna 2017	Euroa
keskiarvo	5274
mediaani	4700

tulospalkkio, bonuspalkkio tai kannustinpalkkio vuonna 2017	Euroa
keskiarvo	2825
mediaani	1950

erilliskorvaus täydennys-koulutuksesta tai sivutoim. tuntiopetuksesta vuonna 2017	Euroa
keskiarvo	1936
mediaani	1550

Taulukko 39: Professorien kokonaispalkan muodostuminen syyskuussa 2017

professorin kokonaispalkan muodostuminen syyskuussa 2017	Euroa
palkka, sisältäen vaati- ja henki-osan, vaatavuuslisän ja suorituskorotuksen tai vaihtoehtoisesti takuupalkan	6808
akateemisen johtajan palkkio	175
KOKONAISPALKKA	6983

3.5. Palkkojen muutos yliopistoittain

Taulukko 40: Työpaikkakohtaiset palkat ja palkkojen muutos 2016–2017 ja 2001–2017, vuoden 2017 keskiarvon mukaisessa järjestyksessä. ^{28 29}

yliopisto	keskiarvo 2017	muutos 2016-2017		muutos 2001-2017	
Lappeenrannan tekn. yliopisto (*)	7960	+291	+3,8 %	+3142	+65,2 %
Aalto-yliopisto	7530	+10	+0,1 %	+2862	+61,3 %
Svenska handelshögskolan (*)	7282	+100	+1,4 %	+2698	+58,9 %
Tampereen yliopisto	6962	+188	+2,8 %	+2386	+52,1 %
Helsingin yliopisto	6928	+31	+0,4 %	+2391	+52,7 %
Itä-Suomen yliopisto	6819	+60	+0,9 %	+2230	+48,6 %
Åbo Akademi	6781	+203	+3,1 %	+2283	+50,8 %
Oulun yliopisto	6738	-29	-0,4 %	+2147	+46,8 %
tutkimuslaitos (*)	6662	+143	+2,2 %	+2159	+47,9 %
Tampereen teknillinen yliopisto	6606	+101	+1,6 %	+2001	+43,5 %
Lapin yliopisto (*)	6570	-154	-2,3 %	+2137	+48,2 %
Vaasan yliopisto	6506	-13	-0,2 %	+1819	+38,8 %
Jyväskylän yliopisto	6489	-150	-2,3 %	+1862	+40,2 %
Taideyliopisto (*)	6462	-137	-2,1 %	+1888	+41,3 %
Turun yliopisto	6412	-151	-2,3 %	+2103	+48,8 %
Maanpuolustuskorkeakoulu (*)	5950				
kaikki vastaajat	6808	+22	+0,3 %	+2272	+50,1 %

Vertailtaessa muutosta tulee muistaa, että eri ajankohtina kyselyyn ovat vastanneet eri henkilöt.

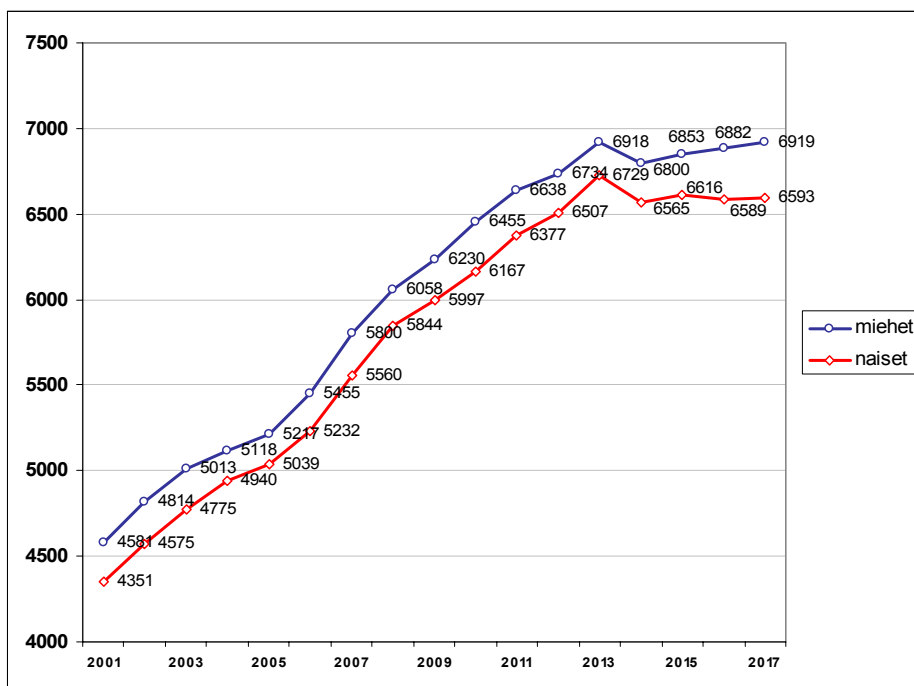
Etenkin vastaajamäärältään pienten yliopistojen kohdalla esiintyy melko suuria poikkeamia kahden peräkkäisen tutkimuksen välillä.

Tarkastelujakso 2001–2017 antaakin parhaan kuvan palkkojen kehittymisestä.

28 Tähdellä on merkitty yliopistot, joiden n-luku ≤10.

29 Maanpuolustuskorkeakoulun vertailutietoa vuodelta 2001 tai 2016 ei ole käytettävissä.

3.6. Naisten ja miesten välinen palkkaero

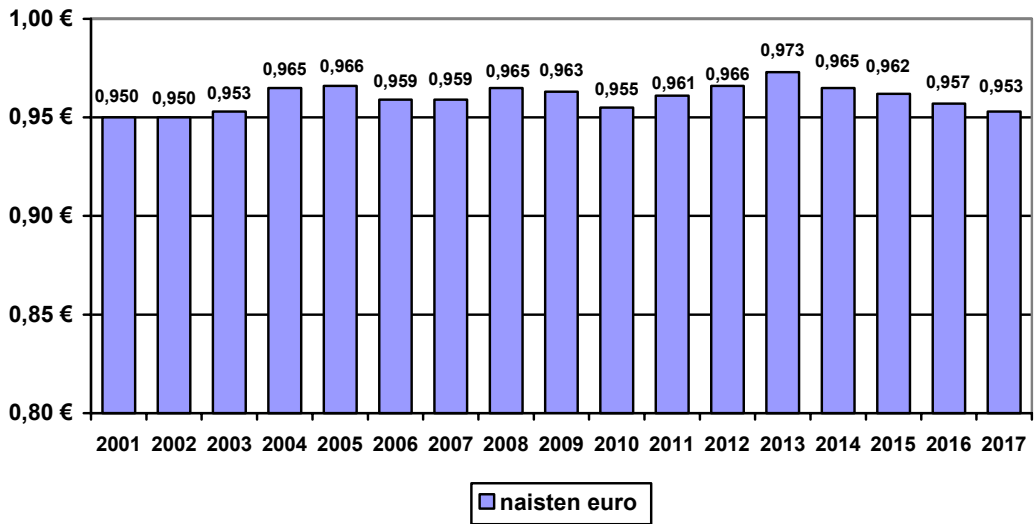

Kuva 4. Naisten ja miesten keskipalkka 2001–2017

Naisten ja miesten välinen palkkaero on nykyisin 326 euroa miesten hyväksi.

Taulukko 41: Miesten ja naisten palkka ja palkkakehitys vuodesta 2001

	miehet		naiset		palkkojen erotus miesten hyväksi
	palkka	vuosi- muutos	palkka	vuosi- muutos	
2001	4581 €		4351 €		230 €
2002	4814 €	+5,1 %	4575 €	+5,1 %	239 €
2003	5013 €	+4,1 %	4775 €	+4,4 %	238 €
2004	5118 €	+2,1 %	4940 €	+3,5 %	178 €
2005	5217 €	+1,9 %	5039 €	+2,0 %	178 €
2006	5455 €	+4,6 %	5232 €	+3,8 %	223 €
2007	5800 €	+6,3 %	5560 €	+6,3 %	240 €
2008	6058 €	+4,4 %	5844 €	+5,1 %	214 €
2009	6230 €	+2,8 %	5997 €	+2,6 %	233 €
2010	6455 €	+3,6 %	6167 €	+2,8 %	288 €
2011	6638 €	+2,8 %	6377 €	+3,4 %	261 €
2012	6734 €	+1,4 %	6507 €	+2,0 %	227 €
2013	6918 €	+2,7 %	6729 €	+3,4 %	189 €
2014	6800 €	-1,7 %	6565 €	-2,4 %	235 €
2015	6853 €	+0,8 %	6616 €	+0,8 %	237 €
2016	6882 €	+0,4 %	6589 €	-0,4 %	293 €
2017	6919 €	+0,5 %	6593 €	+0,1 %	326 €
muutos 2001–2017	+2338 €	+51,0 %	+2242 €	+51,5 %	

Kuva 5. Naisten ja miesten välinen palkka suhteutettuna eli "naisten euro" 2001–2017 ³⁰

Taulukko 42: Miesten ja naisten välisen palkkaeron muodostuminen

naisten ja miesten välisen palkkaeron muodostuminen	vaikutus palkkaeroon
<p>Työuran pituus Naiset ovat toimineet professorin tai tutkimusjohtajan tehtävissä keskimäärin 10,2 vuotta, miehet 13,9 vuotta. Jokainen kokemusvuosi nostaa palkkaa noin 60 euroa.</p>	226 euroa
<p>Tieteenalakohtaiset erot Jäsenten palkka vaihtelee merkittävästi eri tieteenaloilla. Naisten osuus teknistieteiden ja luonnontieteiden alueilla on pieni, kun taas matalammin palkatuilla kasvatustieteiden ja humanististen tieteiden alueilla korostuu naisten osuus.</p>	51 euroa
<p>Naisten sijoittuminen määräaikaiseen tehtävään Naisten keskuudessa alemmin palkatussa määräaikaisessa tehtävässä toimivien jäsenten osuus on kaksinkertainen miehiin verrattuna.</p>	34 euroa
<p>Henkilökohtainen palkkasopimus Naisten keskuudessa henkilökohtaisen, YPJ-järjestelmästä poikkeavan sopimuksen tehneiden professorien osuus on hieman suurempi kuin miesten keskuudessa. Miehet ovat kuitenkin neuvotelleet huomattavasti korkeamman palkan.</p>	15 euroa
Palkkaeroksi muodostuu miesten hyväksi	326 euroa

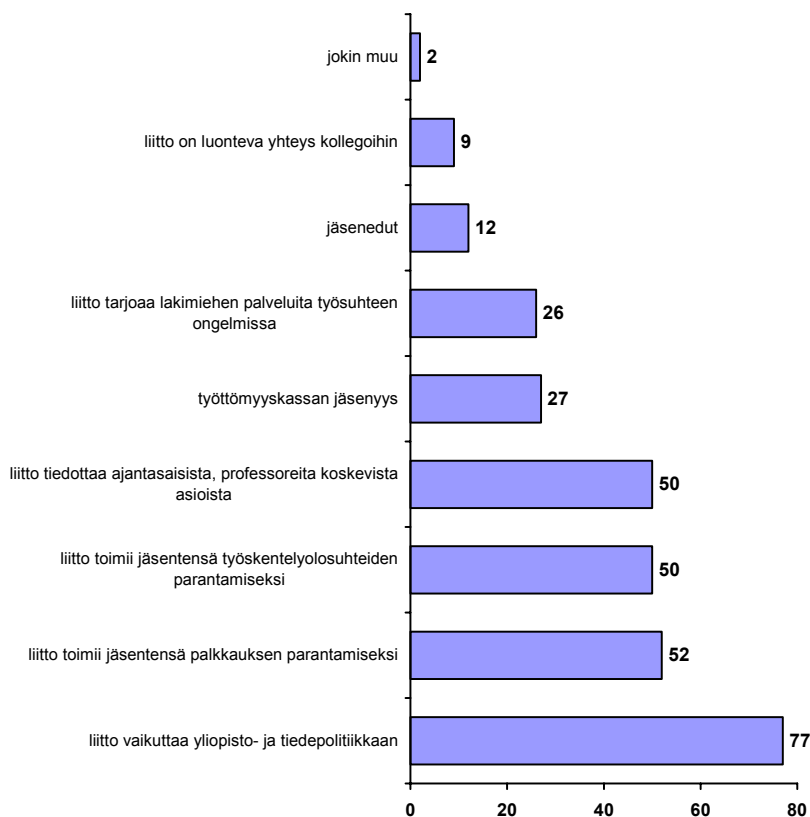
³⁰ Syyskuussa 2017 naisten palkka oli 95,3 % miesten palkasta. Tarkastelu perustuu taulukon 41 mukaisiin keskipalkkoihin.

3.7. Professorien sivutulot

toisen yliopiston maksamat palkkiot asiantuntija-lausunnoista vuonna 2017	palkkioita saaneiden osuus	keskiarvo ³¹	mediaani
arvioinut professorin pätevyyttä	18 %	1188 €	1100 €
arvioinut dosentin arvonimen myöntämistä	18 %	253 €	240 €
toiminut väitöskirjan esitarkastajana	29 %	346 €	350 €
toiminut vastaväittäjänä	18 %	426 €	445 €

työsuhteen ulkopuoliset palkkiot	palkkioita saaneiden osuus	keskiarvo	mediaani
kirjoituspalkkiot työsuhteen ulkopuolelta vuonna 2017 (euromääräinen tieto käytettävissä 134 vastaajalta)	28 %	1905 €	500 €

3.8. Liiton tärkeimmät tehtävät

Kuva 6.

³¹ Keskiarvoa ja mediaania laskettaessa aineisto rajattu suomalaisiin yliopistoihin. Raportin liitteessä on maksajakohtainen (yliopistokohtainen) erittely palkkioista, myös ulkomaisten yliopistojen osalta.

PROFESSORILIITTO
PROFESSORSFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

www.professoriliitto.fi